

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ННІ Менеджменту, харчових технологій та торгівлі Кафедра публічного управління та менеджменту організацій

Назва курсу	Управління проєктами в публічному адмініструванні (ОК 7)
Мова викладання	<i>Українська</i>
Викладач	Старченко Григорій Володимирович, д. е. н., доцент, проф. кафедри
Профайл викладача	https://pumo.stu.cn.ua/member/starchenko-grygorij-volodymyrovych/
Контакти викладача	Чернігів, вул. Шевченка, 95, корп.1, каб. 402. Телефон: (046) 665-261; g.v.starchenko@stu.cn.ua

1. Анотація

В системі публічного управління програмно-цільовий принцип визначений основним при вирішенні масштабних проблем розвитку соціально-економічних систем різних рівнів та покладений в основу розподілу ресурсів для забезпечення збалансованого розвитку на державному рівні. Тому уміти ефективно управляти програмами і проєктами є однією із ключових компетентностей працівника будь-якого органу публічної сфери, як то органу державної влади чи місцевого самоврядування. Під час вивчення дисципліни «Управління проєктами в публічному адмініструванні» ЗВО зможуть навчитися: формувати ідеї, організувати управління портфелем проєктів; осягнути основні принципи організації фандрейзингової роботи; набути навичок ініціювання, планування та управління проєктами.

Змістовний модуль 1. Науково-теоретичні та практико орієнтовані основи управління проєктами в публічному адмініструванні

Тема 1. Публічне управління на засадах проєктного менеджменту.

Методологія, методи та інструменти проєктного менеджменту, системні моделі проєктного управління та управління програмою в публічній сфері. Методи і засоби аналізу і планування проєктної діяльності у публічній сфері. Управління проєктами як засіб реалізації публічної політики.

Тема 2. Управління національними проєктами України.

Інструменти розробки проєктів і програм в публічній сфері, зокрема інституційно-правові, фінансово-економічні, організаційні, інформаційно-комунікативні тощо. Управління життєвим циклом проєкту, зокрема такими групами процесів як: ініціації проєкту; планування проєкту; виконання; моніторингу та управління; завершення, а також забезпечувати взаємодію між цими процесами. Управління інтеграцією, змістом, строками, вартістю, якістю, людськими ресурсами, комунікаціями, ризиками, ресурсами/закупівлями проєкту.

Тема 3. Адміністрування проєктів і програм у публічній сфері.

Основні концепції, поняття, методи та технології (інструменти), які використовуються в світовій практиці в процесі аналізу проєктних рішень. Розроблення сценаріїв програм та визначення індикаторів їх оцінки в контексті реалізації стратегій публічного управління та

адміністрування. володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень з проектного аналізу в умовах невизначеності зовнішнього середовища та ризику;

Тема 4. Проектний аналіз та прийняття рішень

Теоретичні основи, методи і засоби аналізу і планування проектної діяльності щодо розвитку територій; Методи і засоби аналізу і планування проектної діяльності у публічній сфері, особливості розробки та управління соціальними проектами. Застосування сучасних інституційно-правових методів та інструментів в розробці проектів та програм в публічній сфері.

Змістовний модуль 2. Практика управління проектами в публічній сфері та грантрайтинг

Тема 5. Стратегічна екологічна оцінка планів і програм.

Феномен «стратегічна екологічна оцінка», зокрема розуміти сутність базових понять даного феномену. Методологія та технологія проведення стратегічної екологічної оцінки планів і програм, а також чинників, що впливають на цей процес.

Тема 6. Інформаційно-комунікативне забезпечення проектної діяльності / Управління ризиками проектів

Сутності основних категорій управління ризиками в проекті. Теоретичні підходи щодо визначення суттєвості ризику політики і організації управління ризиками. Основи функцій управління ризиками. Методи запобігання та шляхи подолання ризиків; критерії вибору альтернативи в умовах невизначеності та ризику при прийнятті рішень. застосовувати найкращі доступні методи та аналітичні інструменти для кожної з основних задач в процесі СЕО, виходячи з конкретних потреб процесу прийняття рішень і наявності інформації, щоб отримати найкращі можливі результати. Методи та інструменти реагування на ризики державних програм і проектів. Застосування ряду стратегій для вибору альтернативи в умовах невизначеності.

Тема 7. Фонди та гранти.

Основи написання грантів: пошук, підготовка апікацій, виконання та оцінка. Особливості управління проектами за умов участі (підтримки) іноземних організацій. Проведення проектного аналізу відібраних проектних альтернатив згідно критеріїв ефективності проектів грантодавцями, стратегічна оцінка та аудит проектів і програм, що найбільш часто реалізуються в публічній сфері. Визначення та обґрунтування переваг (сильні сторони) та недоліків (слабкі сторони) різних моделей інтеграції СЕО в розробку планів і програм.

Тема 8. Грантрайтинг.

Рекомендації органам публічної влади щодо написання проектних заявок.

2. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни – засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо використання методів та інструментарію проектного менеджменту у публічному адмініструванні.

Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання знань, компетенції та навичок з основних аспектів публічного управління у сфері проектного менеджменту щодо:

- ✓ засвоєння сутності та основних завдань управління проектами;
- ✓ методичних основ планування і контролю проекту;
- ✓ базових засад створення організаційної структури проекту;
- ✓ теоретичних основ управління проектним циклом у публічній сфері;

- ✓ оволодіння навичками та уміннями використовувати основні інструменти проектного циклу;
- ✓ здійснювати розроблення та управління проектами у публічній сфері.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та фахові (ФК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК5. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та іноземною мовами, спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищі, працювати у міжнародному контексті.

ФК5. Здатність створювати нові знання, продукувати оригінальні наукові дослідження, наукові/ науково-методичні продукти й послуги, якість яких відповідає потребам національного та міжнародного ринку

ФК10. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними та науково-дослідними проектами, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, обґрунтовувати економічну ефективність впровадження результатів наукових досліджень.

3. Результати навчання

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені науково-освітньою програмою:

ПРН4. Уміти застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, маркетингові та соціологічні дослідження, інструменти пошуку, оброблення та аналізу інформації, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

ПРН5. Знати основні засади наукового менеджменту, управління сучасними організаційними структурами, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ПРН11. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, забезпечувати комерціалізацію результатів із дотриманням прав інтелектуальної власності.

ПРН13. Уміти застосовувати в професійній науковій, науково-педагогічній діяльності навички лідерства, тайм-менеджменту, продуктивно працювати в команді у тому числі, у міжнародних та мультикультурних групах, володіти навичками професійного спілкування.

4. Обсяг курсу

Загальна кількість кредитів – 3 (загальна кількість годин - 90); кількість годин самостійної роботи – 60.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60

Форма проведення занять – лекційні, практичні, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури, відеоматеріалів.

5. Перереквізити

Передумовою вивчення дисципліни є базові знання з дисциплін «Публічне управління», «Технології публічного адміністрування». Дисципліна є базовою для вивчення спеціальних дисциплін наукової програми «Публічне управління та адміністрування» третього рівня вищої освіти, а також може використовуватися під час підготовки наукового дослідження (дисертації).

6. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання знань ЗВО здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», погодженого вченою радою Національного університету «Чернігівська політехніка» (31 серпня 2020 р. протокол № 6) та введеного в дію наказом ректора від 31 серпня 2020 р. №26 (<https://stu.cn.ua/wp-content/stu->

media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuyvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf).

З дисципліни ЗВО може набрати до 90% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру. Поточний контроль – до 90 балів, в тому числі: практичні заняття – до 70 балів, підсумковий модульний контроль – до 20 балів. Семестровий контроль до 10% підсумкової оцінки – під час підсумкового контролю у вигляді заліку проводиться під час сесії (максимум 10 балів). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки за залік.

Загальна система оцінювання курсу	<i>Активна участь в роботі впродовж семестру (виконання тематичних завдань, виконання індивідуальних практичних завдань) /залік - 90/10</i>
Семінарські (практичні) заняття	<i>Підготовка усних відповідей з лекційного матеріалу, відповідь на питання самостійного опрацювання, виконання практичних завдань, спілкування із ЗВО, опитувань ЗВО за підсумками підготовки практичних робіт, виконання завдань, розгляду проблемних ситуацій (кейсів), виконання самостійних робіт, завдань у MOODLE</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Наявність конспекту лекцій, активність протягом навчального семестру, виконання обов'язкових видів робіт, мінімальна кількість балів 20.</i>

Поточний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів за видами робіт	
	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	Повнота та своєчасність виконання завдань
Змістовний модуль 1.	0...20	0...15
Змістовний модуль 2.	0...20	0...15
Підсумкова поточна оцінка за семестр	40	30

Підсумковий модульний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовний модуль 1. (Тестові завдання)	0...10
Змістовний модуль 2. (Практичні та тестові завдання)	0...10

Підсумкова семестрова оцінка

Види робіт	Кількість балів
Поточний контроль	0...70
Підсумковий модульний контроль	0...20
Залік	0...10
Разом	0...100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	екзамен/диференційований залік	залік
90 – 100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

7. Політики курсу

Обов'язкова активна участь в обговоренні проблемних питань, участь у всіх видах контролю.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів, він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний залік складається за комплексними завданнями (включає теоретичні, практичні та ситуаційні завдання).

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл. Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – участь у дискусії, обговорення проблемних ситуацій, відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), формулювання ЗВО власних питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються відповідно до затвердженого графіку або ж особистих чи групових консультацій (через використання ІКТ, меседжерів тощо).

Відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка», введеного в дію наказом ректора від 31 серпня 2020 р. № 26 (<https://stu.cn.ua/normatyvna-baza/normatyvne-zabezpechennya-osvitnogo-procesu/>): п. "7.2.8. В окремих випадках, згідно наказу ректора (у зв'язку з карантинном тощо) навчальні заняття та контрольні заходи (в т.ч. оцінювання практик та атестація) можуть проводитись за допомогою технологій дистанційного навчання. При цьому, якщо здобувач вищої освіти під'єднується до навчального заняття, яке проводиться за допомогою технологій дистанційного навчання, без використання системи відеозв'язку, то це може фіксуватися викладачем як пропуск навчального заняття. (підпункт 7.2.8 Положення зі змінами, внесеними згідно з рішенням Вченої ради від 26.04.2021, протокол №4, та наказом ректора № 80 від 26.04.2021)"

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» за посиланням: <https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх ЗВО очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика дедайтів

Своєчасність здачі кожного із завдань оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах наукової чи організаційної роботи, форс-мажорні обставини).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачам вищої освіти курсу можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, залежно від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези на науково-практичних конференціях, статті у фахових виданнях тощо.

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання компетентностей з курсу, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»» шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей. У випадку проходження подібного курсу з інших спеціальностей перезараховані можуть бути лише теми, зазначені в курсі відповідно до змістових модулів.

8. Рекомендована література

1. Старченко Г. В. Управління проектами: теорія та практика : навч. посіб. / Г. В. Старченко. Чернігів : видавець Брагинець О. В., 2018. 306 с.
2. Старченко Г. В. Управління проектами в публічній сфері. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування 2021. № 2. С. 84–89. <https://doi.org/10.54929/pmtl-issue2-2021-15>
3. Старченко Г. В. Необхідність інституційно-управлінських та інституційно-правових змін в сфері управління публічними проектами та програмами. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування 2021. № 1. С. 100–104.* <https://doi.org/10.54929/pmtl-issue1-2021-15>
4. Старченко Г.В. Предметне поле теорії інноваційного розвитку: проектно-орієнтований підхід. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». Випуск 4 (60) 2020. с. 61-66. DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.60-10>
5. Старченко Г.В. Семантична архітектоніка проектно-орієнтованого управління інноваційним розвитком національної економіки. Інфраструктура ринку. 2021. № 51. С. 66-71. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure51-10>
6. Старченко Г.В. Принципи проектно-орієнтованого управління інноваційним розвитком національної економіки. Економіка та суспільство. 2021. № 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/405> DOI: 10.32782/2524-0072/2021-27-4
7. Starchenko G. Project management in the public sphere. *International Partnership and Cooperation of Ukraine in Wartime: Collective monograph* / edited by D. Nascimento, G. Starchenko. University of Coimbra, Portugal - Chernihiv: REICST, 2022. 429 p. <https://doi.org/10.54929/monograph-02-2022-03-05>.

8. Kosach, I., Duka, A., **Starchenko, G.**, Myhaylovska, O., Zhavoronok, A. (2020). Socioeconomic viability of public management in the context of European integration processes. *Administratie si Management Public*, 35, 139-152. **SCOPUS**.
9. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посіб. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. – 152 с
10. Гавкалова Н. Л. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку : монографія / Н. Л. Гавкалова, Г. М. Шумська, В. І. Мельник та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 400 с.
11. Грантрайтинг: метод, рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [під заг. ред. О. Кулініча ; 2-ге вид., доп. і перероб.]. - Харків : Золоті сторінки, 2015. - 116 с.
12. Єнджеєвські З. Посібник з підготовки заявок на фінансування проектів розвитку інженерної інфраструктури територіальних громад/ за ред. Д. Літча, В. Лисенка. – К. : К.І.С., 2009. – 128 с.
13. Методичні рекомендації щодо написання проектних заявок. Навч. посібник / МГО «Регіональний центр транскордонного співробітництва Єврорегіон «Дністер». – Вінниця: Єврорегіон «Дністер», 2015. – 54 с.
14. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах/ Марченко О.В., Сушко Д.О. - Дніпро: ДДУВС, 2018
15. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. оргцій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. – 148 с.
16. Подольська О. В., Краля В. Г. Використання проектного підходу в публічній сфері // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2019. – Вип. 200. – С. 256 – 264. 8. Приймак В. М. Управління проектами. Збірник кейсів : навч. посіб. / В. М. Приймак. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. – 20 с.
17. Розробка Концептуальної Ноти проекту: практ. посіб. / Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». 2013. - 33 с.
18. Чемерис А. О. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практичний посібник / Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO". – К. : ТОВ "Софія-А", 2012. – 80 с.
19. Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками : навч. посіб. / О. І. Яковенко. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 196 с
20. Labunska S., Gavkalova N., Pylypenko A., Prokopishyna O. Cognitive instruments of public management accountability for development of national innovation system. *Public Policy and Administration*. – 2019. – 19(3). – p. 114-124. 12. Smalskys V., Gavkalova N., Babenko K., Zolenko A. Efficiency of the stakeholder interaction in the context of ensuring sustainable territorial development. *Problems and Perspectives in Management*. – 2020. – 18(2). – p. 340-349.
21. Payne M.A. *Grant Writing Demystified: A Self-Teaching Guide*. McGraw-Hill, 2010. – 256 p.
22. Smith N.B., Gabriel Works E. *The Complete Book of Grant Writing: Learn to Write Grants Like a Professional*. Sourcebooks, 2006. – 272 p.
23. Yang O.O. *Guide to Effective Grant Writing: How to Write a Successful NIH Grant Application*. 2nd Edition. – Springer, 2012. – 99 p.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 № 1621- ІУ.
2. Закон України «Про Порядок обміну інформацією між виконавцями державних цільових програм та координації цієї роботи» від 04.12.2009 № 1367.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм».

4. Наказ Міністерства економіки України від 04.12.2006 № 367 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання».